

KURJER WARSZAWSKI

D. 21. Maia,
PONIEDZIAŁEK.

Rok 1832.

N° 137.

WSPOMNIENIA.

Pamiętka enotliwej Prze-
cławy z Radziszewskich
Suchodolskiej. 1670.

W Imieniu Najjaśniejszego
MIKOŁAJA PAWŁOWICZA

Cesarza Samowładcy Wszech Rossji,
Króla Polskiego etc. etc. etc.

Rada Administracyjna Królestwa Polskiego ogłasza co następuje: Najjaśniejszy CESARZ Jmé i KRÓL, wskutek rozporządzeń Artykułu 20 Statutu Organicznego z d. 14 Lutego r. 1832, Najmłodszej Królestwu Polskiemu nadanego, stosownie do którego armja JEGO CESARSKO KRÓLESKIEJ MOŚCI w Cesarstwie i Królestwie, w jedną całość połączoną zostaje, raczył Najjaśniejszej postanowić co następuje: Artykuł I. Wszyscy w ogólności wojskowi niższych stopni, którzy, do czasu rokoszu w Wojsku Polskiem zostając, do tej pory przepisanych lat niewystużyli, również i wojskowi tychże stopni przez rząd buntowniczy po dniu 17 (29) Listopada 1830 r. do wojska powołani, którzy zdolni są do służby polowej lub garnizonowej, nie wyłączając mianowanych Officerami przez rząd buntowniczy, w wojsku N. PANA umieszczeni być mają. Art: II. Przeciąg służby dla wojskowych niższych stopni z wojska Polskiego, niemniej powołanych do służby przez rząd buntowniczy, ustanowiony zostaje na lat 15, z policzeniem pierwszym, czasu ich służby w wojsku Polskiem, od daty wejścia aż do d. 17 (29) Listo: 1830 r. to jest dnia wybuchnięcia rokoszu; drugim, służba jako w szeregach buntowników odbyta, wcale liczoną niezostanie i wojskowi ci obowiązani będą wystużyć całkowity przeciąg lat 15. Art: III. Wojskowi niższych sto-

pnii którzy, po zniesieniu wojska rokoszan, za powrotem swoim z Prus i Austrii do Królestwa Polskiego, do prac rolniczych rzeczywiście wrócili i mają stałą posiadłość, uwolnieni zostają od obowiązków wstąpienia w szeregi Wojsk N. CESARZA Jméi. Rada Administracyjna Królestwa, podając do powszechnej wiadomości to Najwyższe N. PANA Postanowienie, poleca wszystkim Władzom, aby, stosownie do załączonych do niniejszego rozporządzenia Przepisów, wskutek tejże najwyższej woli wydanych, przystąpiły niezwłocznie do zaciągu wyż wspomnianych wojskowych niższych stopni do Armji N. PANA, który to zaciąg ma być niezawodnie z dniem 1 Sierpnia r. 1832 ukończonym. Dopełnienie niniejszego Postanowienia, Rada Administracyjna Kommissj Rządowej Spraw Wewnętrznych, Duchownych i Oświecenia Publicznego poleca. — Dan w Warszawie (19 Kwietnia) 1 Maia 1832 r. — Na oryginalu podpisano, J. C. K. M. w Królestwie Polskiem Jenerał-Feldmarszałek *Xiąże Warszawski Hrabia Paskiewicz Erywanski*. — Radca Sekretarz Stanu J. Tymowski.

Prawidła podług których ma być uszczelniony zaciąg do armji Rossyjskiej, Wojskowych niższych stopni byłego Wojska Polskiego. Rozporządzenia przygotowcze. § 1. Zaraz po odebraniu niniejszych prawideł względem zaciągu, Kommissje Woiewódzkie wydadzą rozkaz Wójtom gmin i Burmistrzom, aby podług załączonego przy tem wzoru sub lit: A. B. ułożyli dokładne listy imienne wszystkich wojskowych niższych stopni, obecnie

znajdujących się w miastach i wsiach, pod ich zarządem zostających. § 2. W tych listach imiennych mają być zamieszczeni tak wojskowi, którzy jeszcze niebyli otrzymani uwolnień przed rokoszem, iako też i ci, którzy, czyto z uwolnionych lub wcale w służbie niebyłych, iako wojskowi niższych stopni przez Rząd buntowniczy do służby powołani zostali, niewyłączając z tej liczby i tych, którzy przez tenże Rząd Officerami mianowani byli. *Uwaga.* W listach imiennych w niniejszem paragrafie wzmiankowanych, ci tylko z uwolnionych wojskowych niższych stopni w czasie rokoszu przez rząd buntowniczy do służby powołanych zamieszczeni być mają, którzy do d. 17 (29) Listop: 1830 r. niewystużyli lat piętnastu; ci zaś którzy do dnia 17 (29) Listopada 1830 roku wystużyli lat 15, nieulegają poborowi, i na rzeczonych listach podawani nie będą. § 3. Z największą dokładnością ma być oznaczono w tych listach imiennych, w jakiej gałęzi służby wojskowej znajdował każdy z wzwym wspomnianych, i iak długo. § 4. Również wypada wyjaśnić w tych listach, czyli który z tych wojskowych ma prawo do wyłączenia od zaciągu: 1) Z powodu wejścia do służby cywilnej Królestwa Polskiego, inż po uśmierzeniu rokoszu. 2) Z powodu kalectwa, które stanowi niezdadność do służby wojskowej. W oznaczeniu stopnia kalectwa mają służyć za zasadę tu załączone pod lit: C, szczególne w tej mierze prawidła. 3) Z powodu posiadłości zupełne utrzymanie się iego za bezpieczającej. (*Dalszy ciąg nastąpi.*)

Kommissja Wsparcia dla Officerów b. Wojska Polskiego, w dalszym ciągu poprzednich swych obwieszczeń, podaje do wiadomości, iż gdy zatwierdzony został zasitek roczny dla 15 osób, 17ta lista objętych, wynoszący ogólnie kwotę zł. 13,770; osoby przeto niżej wymienione zgło-

sić się mogą do Kommissji Wsparcia, po odebranie dla siebie stosownych zawiadomień, a mianowicie: *Podług Etlatu Nr 1. Kapitan, Jórski Józef. Kapitan 2ej klasy, Zagórski Kаетan. Porucznicy, Ubysz Jan i Modzelewski Paweł. Podporucznicy, Jurkowski Karł, Grzywaczewski Józ: i Lejman Pawł, Rutkowski Ant., Smoliński Józ: i Lewandowski Jan. Audytor Pułkowy, Dobrowolski Adam. Dymisjonowany, Pułkownik, Kobylński Teodor. Wdowa, po Kapitanie, Boruńska Pelagja. — Podług Etlatu Nr 2. Kapitan, Narbutt Józ: i Podporucznik, Jankowski Teofil.*

W skutek postanowienia J. C. K. Mości z dnia 7 Maja r. b., Kommissja Emerytalna rozpoczęła czynności swoje z dniem 1 Czerwca r. b. Prezesem Kommissji tej mianowany został Jenerał-Lejt: Koscecki, Dyrektor Główny, Prezydujący w Kom: Rząd: Sprawiedliwości, a Członkami: Jenerał Darewski, Radey Stanu Bażeni, Ant: Wyczechowski, Bołesta i Referendarz Jaźwiński. — Rada Administracyjna mianowała JX. Macieja Gorelskiego, Proboszczem w mieście Bożentynie. — Obróncę przy Sądzie pok: powia: Tykocińskiego: Wnorowski i Domański wrócili do obowiązków swego urzędowania. Paweł Jastrzębski, mianowany Obróncą przy Sądzie pokoju powiatu Biebrzańskiego. — Wczoraj w Kościele Ewanjelicznym przy ulicy Królewskiej stokilkanaście młodzieży płci obiej po stosownej nauce, pierwszy raz przyjęło Komunję. — Na ostatnich Targach Warszawskich płacono za korzec Żyta zł. od 18 do 19. Pszenicy od 26 do 30. Jęczmienia od 17 do 19. Owsa od 13 i pół do 14 i pół. — Wczoraj w pierwszą pogodną Majową Niedzielę, większa połowa mieszkańców Warszawy używała przeciażdek i przechadzek w aleach, ogrodach i okolicach, wieczorem znaczna liczba widzów znajdowała się w Tea-

trze Narodowym; JP. *Zdanowicz* pierwszy raz przedstawił rolę *Chłopa milionowego* z właściwym mu talentem i otrzymał nagrodę w służebnym przywołaniu. *Spiewki Miotlarza* zakończył nową strofą, stosując ją do swych poprzedników JP. *Nowakowskiego* i ś. p. *Niwińskiego*.

Dwóch poprzedników gra,
Wysoką cenę ma,
A iam dziś pierwszy raz
W *Miotlarza* suknie wlaz.
Mnie przygniotł mocno wiek,
Bo *Starość* już grał czełek;
Czy też pozyskam wzgląd?
Przez Wasz się dowień sąd;
W tej chęci zawsze twam,
A nie?... sam sobie dam....

Miotły! Miotłki!

JP. *Baraniecki* zastępując teraz JP. *Zdanowicza* w roli *Starości*, zadowolił obecnych.

(Wiersz nadesłany.)

o KRODZKI! Twa strata jest nieoceniona!
raJ stracił Męża iakich ma niewiele.
onią żyj działki, steroty i żona,
plakują cię nauk przyjaciele.
obroć, łagodność, skromność, przyjaźń szczera,
awsze Twą piękną duszę cechowały,
to tak żył iak Ty nigdy nienuiera,
est godzien życia wiecznego i chwały.

Sławni Lekarze Francuzcy znowu odchyli rąkę, nad chorobą P. *Perje*, według zasad kilku z tych *Dokierów*, choroba Prezesa została zwyciężoną tak dalece, że powrót jego zdrowia jest nieomylny. — W *Wandei* znowu banda *Szuaniów* popełniła okrucieństwa, zamordowała między innymi kilku urzędników. — W wschodniej Francji okazało się wielu stronników dawnej dynastji *Burbonów*, którzy natchęcają tamecznych mieszkańców aby ich usiłowania wspierali. — W *Paryżu* biedna ma-

lka utraciwszy przez cholere syna, który ją żywił, z rozpaczny odebrała sobie życie. — Wkrótce Parlament Angielski roztrygnie ważne pytania administracji państwa, dla ulżenia ciężarów publicznych całemu narodowi, a mianowicie klasie niższej. — *Gazeta Kurjer Angielski* donosi, iż wkrótce urzędowanie ogłoszoną będzie ratyfikacja traktatu względem zniesienia niektórych twierdz *Belgiickich*. — Z *Lisbony* postano nowe zasiłki wojsku na wzmożenie osady wyspy *Madery*. — W *Korsfu* uwięziono kilka osób przybyłych do portu tegoż miasta. — Donoszą z *Rio Janeiro*, że w *Brazylii* zrodziła się *Kawa* tak obwiecie, iż cena tego płodu spadła niezmiernie. — Donoszą z *Amsterdamu* że wartość papierów publicznych w tamecznej giełdzie spadła. — Król *Belgiicki* okazał swoje nienkentowanie z powodu postępowania *Posła Swego* przy dworze *Londyńskim* *Pana Wan Weyer*, postanowiono przeto odwołać go. — Cholera, która się wszczęła w *Belgji*, według zdania *Lekarzy*, nierównie łagodniej grasuje w tem Królestwie iak we *Francji* i w innych krajach północy. — W *Szafhausen* w *Szwajcarii* ukarano kilku burzycieli spokojsności kilką letnią karą ciężkiego więzienia. — Donoszą z *Lisbony*, że *Królewicz Don Michał* nakazuje ciągle nowe ofiary, które złożyć mają mieszkańcy na zabezpieczenie całego państwa. — *Hrabia Augu: Kapodistrja*, iak donoszą niektóre gazety, opuścił rząd *Grecki* i odplynął do *Korsfu*. — Niektórzy twierdzą że *Belgja* w terażniejszym stanie utrzymać się niemoże, gdyż długi i potrzeby kraiove przewyższyłyby wszelkie dochody a wszyscy mieszkańcy doznaliby nędzy! — *Papfery* znacznie spadły w giełdzie *Londyńskie*. — Już teraz większość twierdzi w *Londynie* że projekt reformy nieutrzyma się, przez co nastąpią ważne wypadki.

Dom *Sillem i Komp* w Hamburgu zbankrutował, passywa wynoszą do 3 milionów mark. Niezsześliwe spekulacje w publicznych papierach podkopały ten dom, i wsparcie 1/8 miliona mark, otrzymane niedawno od pokrewnego domu *Hope* w Amsterdamie, niemogło zaradzić upadkowi. W Amsterdamie mianowicie straty z tego powodu mocno się dadzą uczuć. — Hrabia *Vidua de Gonzano* umarł zeszłej wiosny w *Ambojną* jednej z wysp moluckich, przy wstępowaniu na wulkan, ugodzony w pierś ciśnionym gwałtownie z krateru kamieniem. Był to jeden z najznakomitszych swojego wieku podróżników. Już dawno odbył wielką wędrowkę po Stanach Zjednoczonych i Meksyku, i w ogóle 26 lat spędził na podróżach w rozmaitych krajach. Chciwy nauki, niestrudzony w najściślejszych badaniach i w zapisywaniu swoich postzeżeń, zwiedził wielką część czterech części świata. Pamiętniki złożone w *Turynie* świadczą o ogromie jego wiadomości. Sama tylko miłość nauk wiedła go do tak rozległych i pracowitych wypraw. Syn jedyny pierwszego Sardyńskiego Ministra, miał znaczny majątek i mógłby we własnym kraju świetnie pędzić życie. Oprócz *Alexandra Humbolta* żaden podobno ze spółczesnych wędrowników nie zostawił tyle materiałów w swoich tekach. Zgon jego zgodził się nieiako z główną jego namietnością, i podobny jest do zgonu starszego *Plinjusza*. — Dnia 13 zeszłego Marca, w Księstwie *Modeny*, przy wsi *Fontanaluccja*, otworzyła się nagle w ziemi okropna przepaść. Znaczna część pól zasianych zbożem, łąk i lasów do pomienionej wsi należących, została pochłonięta, z 7 do 8 domów. Rozpadlina przepaści rozszerzyła się ztamtąd dalej w kierunku rzeczki *Dallo*, pochłonięta część parafjalnego Kościoła i wioskę *Kadi Kerbiano*, której domy większą

częścią zupełnie się zapadły, częścią zaś stoją nad samym brzegiem oteblani. Szczęściem, pośród tych klęsk, nieginął ani jeden człowiek. Zrzadzona strata cenią na 75,000 franków.

PRZYIECHALI DO WARSZAWY.

Makarewicz Jan Ob: z Suwałk, Huba Alex: Ob: z Netty, Woiewódzki Tad: Urzędnik z Lublina, Lewiński X. Biskup z Janowa, Wulfersowa Ant: Ob: z Potytczy, Radziwiński Kłe: Ob: z Rytemoczył, Ugramów Jenerał z Piotrkowa, Dunin Gu: Ob: z Opoczynskiego, Suchorzewski Sta: Ob: z Dobrostarwa, Ogiński Xa: Xiążę z Brzezin, Wiesiołowski Prezes Try: z Rycina, Linowski Ka: Ob: z Kalisza, Rudowski Gra: Ob: z Boikowa

DONIESIENIA.

Blisko Mławy nad granicą Pruską, są do puszczenia od dnia 24 Czerwca r. b. wlecią dzierżawą dobra DEBSK z przyległością WOLA w gruntach żynich dobrych mających wysiewu do 200 korcy, siano przeszło 300 fur, pastwiska obszerne i zdrowe, i gorzelnią do której drzewo do wypalenia wódki na propinacją potrzebnej przeznaczają się. Ułożony się można z dziedzicem niedaleko tych dóbr mieszkającym, a bliższą informacją powziąć można w Kamienicy Chełnickiego przy ulicy Sto Jerskiej na dole. Summa dzierżawna jest bardzo umiarkowana z powodu że dziedzicowi potrzebna jest pożyczka kilku tysięcy zł: które w ciągu possessji dzierżawnej potrącić dozwala.

Ja podpisany oświadczam wszystkim mieszkającym tak w Warszawie jako też w Woiewództwach, że nieznam i niezapłacam żadnemu wierzycielowi którego by zaciągnęła dług iaki bąc, Pani Dorville z domu Luperini moja Zona, jeżeli ta pożyczka będzie zaciągnięta bez mojej wiadomości lub mego zezwolenia z moim podpisem; od daty 10 Maja 1832 r.

Dorville.

Wczoraj nad wieczorem w Ogrodzie Krasiniskim zabłąkała się SUCZKA z rodzaini Szpiców, mała, biała, bladą żółtą małą plamę na tyle grzbietu mająca, z sierści niedawno co linieć zaczęła. Easkawy znalazła raczy odprowadzić do Guberni w Stare Miasto pod Nr 43, gdzie prócz wdzięczności dobrą odbierze nagrodę.

Dzisiaj ciepła stopnia 4. Wczoraj w pogod: 10.

TEATR NARODOWY. Jutro *Młodość Henryka V. Kalif Bagdadu.*